

INFORME DE L'ESTAT DE L'ASSOCIACIONISME JUVENIL

DISTRICTE DE NOU BARRIS

INTRODUCCIÓ

Els informes de l'Estat de l'Associacionisme Juvenil del CRAJ i del CJB són una eina de treball, politització i visibilitat de les **circumstàncies, demandes i necessitats de l'associacionisme juvenil de base comunitària** a la ciutat de Barcelona. Aquests informes territorials són una anàlisi i una proposta d'abordatge de les problemàtiques de cada districte que ens permeten recollir i difondre l'estat de les entitats, interlocutar amb les regidories i fer posteriorment un suport a les entitats i un seguiment dels acords presos amb l'administració.

Entenem associacions i col·lectius juvenils de base comunitària com a joves que s'organitzen voluntàriament amb una finalitat d'implicació col·lectiva a l'entorn i de transformació dels barris. Associacions i col·lectius sempre liderats i gestionats per persones joves.

Per nosaltres és important assegurar que l'associacionisme juvenil de base comunitària **pugui desenvolupar els seus projectes en tant que motors de cohesió social** i implicació comunitària en el seu entorn més proper i **garantir el dinamisme, continuïtat i creació de teixit associatiu al territori**.

Aquests informes es duen a terme amb la col·laboració d'aquelles entitats que, complint els criteris anteriors, participen dels espais de trobada que ofereixen el CRAJ i el CJB. En aquests espais, les associacions i col·lectius poden exposar com perceben l'estat de l'associacionisme juvenil al territori en relació amb 3 eixos: **espais dignes, espai públic i comunitat**. Hem escollit aquests eixos després de detectar necessitats comunes de l'associacionisme juvenil de base comunitària a tota la ciutat de Barcelona que necessiten ser abordades seguint la idiosincràsia de cada barri i districte.

Així, hi trobareu les dades demogràfiques, de participació i territorials que ajuden a contextualitzar l'estat de les joves i l'associacionisme juvenil a Barcelona, seguides de les demandes de les organitzacions juvenils i els denominadors comuns dels diferents districtes. Finalment, es recullen els compromisos a complir quan es van acordar des de les diferents regidories dels districtes i en quin estat es troben actualment.

Els 3 eixos:

COM ESTAN LES JOVES DEL DISTRICTE

Demografia

16,05%

joves de 15 a 29 anys.¹

Interculturalitat i arrelament

30,24%

joves de 15 a 29 anys tenen nacionalitat estrangera.²

Educació

18,70%

Estudis universitaris³

54,3%

Estudis postobligatoris³

* 60,4% d'alumnat d'ESO i el 69,6% d'alumnat de Batxillerat estudia en centres públics. Al conjunt de Barcelona són el 38,2% i el 36,3% respectivament.⁴

Treball

Salari mitjà joves de 16 a 24 anys.⁵

10.309€

Salari mitjà joves de 25 a 29 anys.⁵

23.592,7€

Habitatge i emancipació

762,50€

preu registrat mitjà dels habitatges de lloguer

* Al conjunt de la ciutat 1.087,3€. ⁶

Renda mitjana del territori

23.349€

renda familiar anual disponible per càpita (bruta)

* És un 32,71% inferior a la mitjana de Barcelona. ⁷

* 1 Dades padró municipal, gener 2022
2 Dades padró municipal, gener 2021
3 Dades padró municipal, gener 2023

4 Consorci d'Educació. Memòria 2020-2021. Són les dades més actualitzades.
5 Dades OMD, Departament d'Estadística i Difusió de Dades, a partir de l'explotació de la MCVL, 2018
6 Generalitat de Catalunya. Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori, a partir de fiances de lloguer de l'INCASÒL, 1r trimestre 2023
7 Atlas de distribución de renta de los hogares. Instituto Nacional de Estadística, 2021

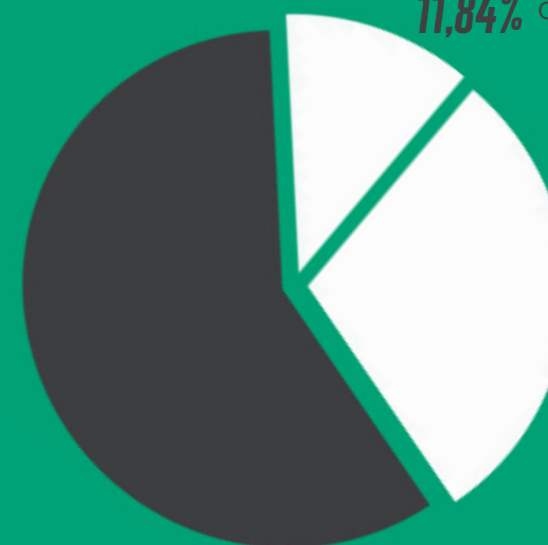
COM PARTICIPEN LES JOVES DEL DISTRICTE?

Al districte de Nou Barris hi ha un total de 22 entitats juvenils, de les quals 17 són col·lectius i associacions juvenils autogestionades i de base comunitària. En el següent gràfic es mostren les tipologies d'aquestes 17 entitats juvenils, ja que és amb les que es busca treballar des de l'Àrea de Territori:

58,8% Educatives (10)

11,84% Organitzacions polítiques (2)

29,4% Assemblees i Casals (5)

COM ESTAN LES ORGANITZACIONS JUVENILS DEL DISTRICTE?

Temàtica

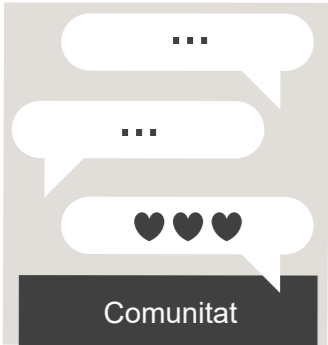
Indicadors

Espai digne

Espai públic

Comunitat

1	Gestió de l'espai en relació amb el desenvolupament del projecte
2	Condicions de l'espai
3	Estabilitat/continuitat de l'espai
4	Ús de l'espai públic en activitats ordinàries
5	Tramitació de permisos per esdeveniments extraordinaris a la via pública conforme la normativa
6	Obtenció de materials per esdeveniments extraordinaris a la via pública
7	Horaris dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
8	Localització dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
9	Relació amb el veïnat
10	Relació amb altres entitats del territori i espais comunitaris
11	Participació de l'entitat en espais promoguts des de districte

AEiG La Prosperitat

AEiG Santa Eulàlia

Centre d'Esplai Druida

Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia

1	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
2	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
3	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
4	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
5	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
6	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
7	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
8	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
9	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
10	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia
11	AEiG La Prosperitat	AEiG Santa Eulàlia	Centre d'Esplai Druida	Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia

Llegenda

- L'entitat compta amb l'espai adient per al seu projecte
 - L'espai limita el desenvolupament del projecte de l'entitat
 - L'entitat no compta amb l'espai adient per desenvolupar el projecte
- Les condicions físiques són adequades
 - Les condicions físiques limiten el correcte desenvolupament de l'entitat (dimensions inadequades, desperfectes, el tipus d'espai no respon a la finalitat del projecte)
 - Les condicions físiques són inadequades (grans desperfectes o impossibilitat de desenvolupar-hi activitat)
- Seguretat de continuïtat (per 2 o més anys)
 - Incertesa (menys de 2 anys, conveni verbal o inexistència de conveni)
 - Pèrdua imminent de l'espai
- L'espai públic permet desenvolupar el projecte
 - L'espai públic limita el desenvolupament del projecte
 - L'espai públic o l'ús d'aquest per altres agents no permet desenvolupar el projecte
- S'han obtingut més del 50% dels permisos sol·licitats
 - S'han obtingut menys del 50% dels permisos sol·licitats
 - No s'han obtingut els permisos sol·licitats
- S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en més del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en menys del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - No s'han facilitat els materials requerits ni s'han ofert alternatives en els materials que no pot oferir districte
- S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - No s'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte
- S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats realitzades
 - No s'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte
- L'entitat desenvolupa el projecte amb una bona relació amb el veïnat.
 - L'entitat desenvolupa el projecte malgrat algunes tensions amb el veïnat.
 - L'entitat desenvolupa el projecte amb dificultats per l'existència d'un conflicte manifest amb el veïnat.
- La relació amb les altres entitats permet que es faciliti una coordinació entre entitats quan es necessita o l'entitat participa activament d'una xarxa comunitària
 - La relació amb altres entitats dificulta poder articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
 - La relació amb altres entitats no permet articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
- L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i hi participa
 - L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents, però no hi participa
 - L'entitat no està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i, per tant, no hi participa

Des del CJB hem elaborat uns indicadors per valorar si es donen les condicions necessàries per promoure l'associacionisme juvenil des d'una perspectiva comunitària. Aquest semàfor plasma la situació en la que es troben les diferents entitats o plataformes en relació a aquests indicadors.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

1 Donar suport i reconeixement a l'associacionisme educatiu

L'associacionisme educatiu de base comunitària és un projecte fonamental per a l'educació dels infants i adolescents i, en ser projectes autogestionats per joves, esdevenen indispensables per fomentar la participació juvenil als barris. Nou Barris és un territori amb alguns agrupaments i esplais amb dificultats, a vegades, per tirar endavant els seus projectes (manca de relleu intern, recursos, etc.). Per aquest motiu és clau que des del districte es promoguin polítiques que vagin encarades a l'enfortiment d'aquest, es doni suport i es reconegui la tasca que desenvolupen en els diferents barris del districte.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Reconèixer i visualitzar l'associacionisme juvenil; Donar suport a l'associacionisme juvenil
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.
- [Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat](#).

2 Garantir espais dignes per les entitats de lleure educatiu

Disposar de locals en condicions dignes és imprescindible per a l'associacionisme educatiu per poder dur a terme adequadament els projectes i activitats als seus barris. Ara bé, algunes entitats de lleure del districte coincideixen en tenir problemàtiques amb relació als seus espais: dificultats d'accés, condicions d'ús que no donen resposta a la seva realitat, condicions físiques precàries (habitabilitat, dimensions, etc.) i incertesa en la seva continuïtat, entre altres factors.

La manca de locals en condicions fa que les entitats recorrin a l'espai públic per dur a terme les seves activitats de cap de setmana, aquest fet fa que en dies de pluja o de condicions meteorològiques no favorables, les entitats de lleure no tenen garantit un espai on poder fer les activitats amb els infants i adolescents.

Es demana, doncs, poder garantir locals dignes que responguin les necessitats de les entitats de lleure i que aquestes disposin d'alguna zona coberta o equipament perquè es pugui garantir la seva activitat siguin quines siguin les condicions meteorològiques.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Dotar d'espais de qualitat les entitats.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.
- [Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat](#). Facilitar l'ús dels equipaments municipals; Oferir una resposta eficaç i coordinada que eviti o disminueixi l'impacte negatiu derivat de la pèrdua de local. Adequar i arrenjar els locals de titularitat privada per tal que les entitats puguin desenvolupar la seva tasca educativa en condicions òptimes.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

3 Fomentar l'enxarxament associatiu juvenil al territori

Algunes entitats educatives ressalten que al districte hi ha poc enxarxament entre entitats i remarquen la necessitat de començar a treballar en aquesta línia pels beneficis comunitaris que genera. Per aquest motiu, demanen el suport de l'Administració i que es facilitin les condicions perquè es creïn i funcionin aquestes noves iniciatives, ja que es tracta d'un procés lent i on sorgeixen dificultats tant de caire intern com extern.

També es demana que l'Administració doni suport en la visibilització i en la difusió dels projectes juvenils del districte per tal de facilitar una coneixença d'aquests i un reconeixement per part de la comunitat.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Fomentar plataformes territorials de joventut construïdes i gestionades pels propis joves amb capacitat de representar i incidir en les necessitats del col·lectiu.

QUÈ DEMANAVA L'ASSOCIACIONISME EL 2022?

- 1 Donar suport i reconeixement a l'associacionisme educatiu
- 2 Garantir espais dignes per les entitats de lleure educatiu
- 3 Fomentar l'enxarxament associatiu juvenil al territori

QUINS COMPROMISOS VA ADQUIRIR REGIDORIA I EN QUIN ESTAT ES TROBEN?

Malgrat el canvi de govern a la ciutat, el CJB entenem que les demandes de les entitats segueixen vigents i s'ha de seguir treballant en pro dels compromisos adquirits.

Donar suport a l'associacionisme educatiu:

- Fer una reunió amb l'associacionisme educatiu per tractar les seves situacions, donar-se a conèixer i establir una relació.
- Donar suport en la difusió a l'associacionisme educatiu. Estudiar les oportunitats de comunicació.
- Gestionar prèviament amb els centres educatius per donar una resposta en relació amb les demandes sobre espai a l'AEIG La Prosperitat
- Gestionar prèviament amb els centres educatius per donar una resposta en relació amb les demandes sobre espai a l'AEIG Santa Eulàlia.

Fomentar la participació de les joves:

- Indagar amb Pla de Barris la possibilitat de dur a terme el projecte Visc, Convisc i Participo!

- S'ha complert el compromís
- No s'han realitzat accions
- S'ha començat a treballar
- No avaluable

QUINA ÉS L'APOSTA DEL CJB?

Des de l'àrea de Territori del [Consell de la Joventut de Barcelona \(CJB\)](#) i des del [Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils \(CRAJ\)](#) treballem en la detecció de les necessitats de l'associacionisme juvenil de cada districte de la ciutat. Aquest apropament a cada barri i districte, ens ha permès identificar unes demandes que es fan comunes a nivell de ciutat que plasmem a continuació:

- 1 **Donar suport a noves iniciatives i projectes juvenils autogestionats i reconèixer l'associacionisme juvenil com un agent comunitari clau als barris:**
L'associacionisme juvenil desenvolupa una tasca amb un gran valor comunitari i adopta un rol dinamitzador i cohesionador als barris de la ciutat, activitats sovint poc reconegudes i valorades per la resta de la comunitat i per l'administració. **Es demana que es duguin a terme accions concretes amb el veïnat i la resta del teixit associatiu per tal de promoure el reconeixement cap a l'associacionisme juvenil.**

- 2 **Reformular els espais de participació de districte des d'una perspectiva juvenil:**
Les joves reconeixen que els diferents espais de participació promoguts des del districte són espais hostils on es reproduïxen discursos i dinàmiques adultocèntriques que els hi condicionen la participació. Davant la baixa presència de l'associacionisme juvenil en aquests espais s'ha detectat la necessitat de **reformular-los per tal de satisfer les necessitats de les joves i de les seves entitats, per tal d'incorporar-hi la perspectiva juvenil i per fomentar la participació de les joves.**

- 3 **Dotar a les entitats juvenils d'espais en unes condicions dignes:**
Les entitats juvenils coincideixen en el fet que hi ha una manca d'espais que reuneixin les condicions per poder dur a terme adequadament els projectes i activitats als seus barris. Es reivindica la necessitat que des de l'Administració es faciliti l'accés, i - en cas de demanda, la gestió - d'espais que ofereixin resposta a les necessitats de l'associacionisme juvenil en termes d'usos, horaris, dimensions, habitabilitat, seguretat de continuïtat...

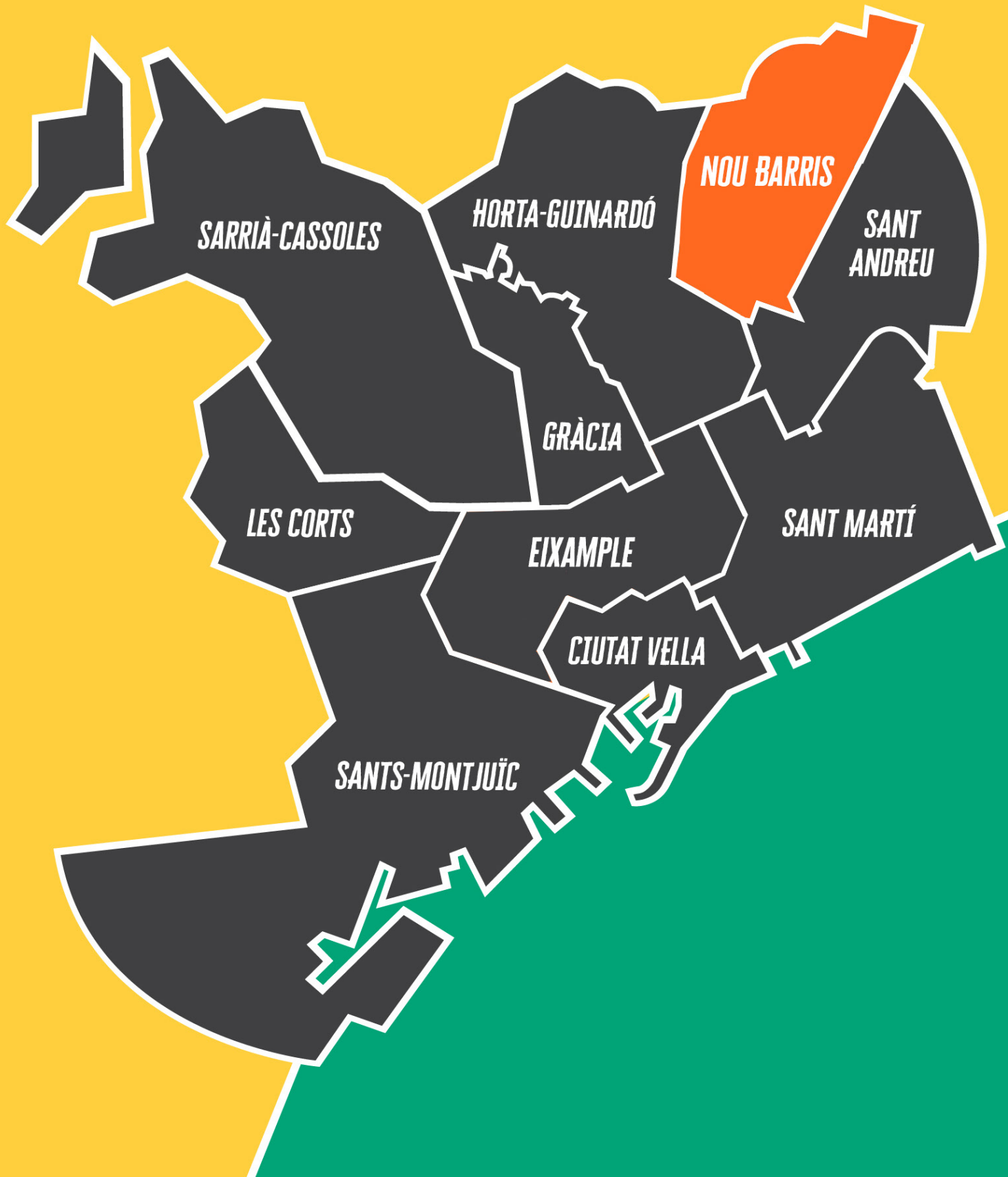
- 4 **Dissenyar un espai públic amb i per a les persones joves i l'associacionisme juvenil:**
Davant la gentrificació, la privatització de l'espai públic, i la manca de zones pacificades, és necessari vetllar per unes polítiques que posin al centre a les persones que habiten els barris, facilitant els espais de trobada entre les joves i l'associacionisme. **És crucial incloure en els dissenys i en les planificacions urbanístiques al veïnat i a l'associacionisme del territori per tal de fer de l'espai públic un lloc de trobada inclusiu que satisfaci les necessitats de les persones.**

- 5 **Facilitar l'organització i el desenvolupament d'esdeveniments i activitats a la via pública:**
Les entitats juvenils són agents dinamitzadors dels barris que ofereixen oci alternatiu i autogestionat d'un alt valor comunitari. **Cal suport administratiu per proporcionar recursos materials i econòmics, acompanyar en la gestió dels permisos, promoure localitzacions cèntriques i horaris que responguin a les necessitats de les organitzacions respectant les necessitats del veïnat.** També és imprescindible rebre suport (cessió de material, de personal, o de finançament) per poder garantir l'establiment de Punts Liles als esdeveniments a la via pública per informar, prevenir, denunciar i atendre les violències masclistes i actituds i comportaments discriminatoris.

- 6 **Garantir l'emancipació de les persones joves als seus barris:**
En un context d'atur persistent, amb grans barreres per l'accés a l'habitatge digne i de precarietat generalitzada, la joventut és una de les principals afectades, que veu com la discriminació estructural dificulta l'emancipació de les joves. La pujada de preu dels habitatges, està provocant un procés d'expulsió de les joves dels seus barris, fet que té un efecte directe en les dificultats de consolidació de l'associacionisme juvenil i en l'arrelament al territori. **Es reivindica poder revertir la situació actual i garantir que les joves puguin permetre's emancipar-se al mateix barri amb unes condicions dignes.**

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ), en col·laboració amb: AEIG La Prosperitat, AEIG Santa Eulàlia, Centre d'Esplai Druida i el Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia.

MAPA DELS DISTRICTES DE BARCELONA

Coordina:

Col·laboren:

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per Associacions Juvenils (CRAJ), en col·laboració amb: AEIG La Prosperitat, AEIG Santa Eulàlia, Centre d'Esplai Druida i el Grup de Joves del Santuari de Santa Eulàlia.